

การเปรียบเทียบความชอบและไม่ชอบของเด็กอนุบาลและผู้ปกครองที่มีต่อ
รูปแบบภาพประกอบหนังสือภาพ

นายวรพงศ์ วรชาติอุคมพงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลัทธิสุตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-569-681-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015906

i 10303790

A COMPARISON OF THE PREFERENCES OF KINDERGARTEN
CHILDREN AND THEIR PARENTS ON ILLUSTRATIVE STYLES IN PICTURE BOOKS

MR. WORAPHONG WORACHART-UDOMPHONG

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
DEPARTMENT OF AUDIO-VISUAL EDUCATION
GRADUATE SCHOOL

CHULALONGKORN UNIVERSITY

1989

ISBN 974-569-681-1

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบความชอบและไม่ชอบของเด็กอนุบาลและผู้ปกครอง
ที่มีต่อรูปแบบภาพประกอบหนังสือภาพ

โดย นายวรพงศ์ วรชาติอุคมพงศ์

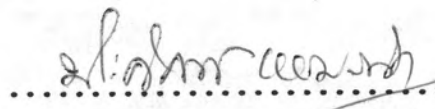
ภาควิชา โสตทัศนศึกษา

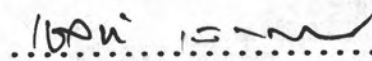
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.เชาวเลิศ เลิศขโลฟาร

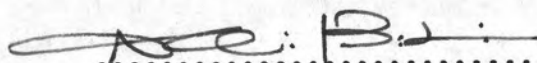
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

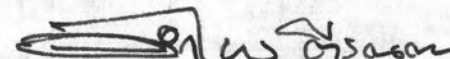
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ ทอมสนธิ)

 อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.เชาวเลิศ เลิศขโลฟาร)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สมเชาว เนตรประเสริฐ)

 กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อำไพ ธีรณสาร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วรพงศ์ วรชาติอุคมพงศ์ : การเปรียบเทียบความชอบและไม่ชอบของเด็กอนุบาลและผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบภาพประกอบหนังสือภาพ (A COMPARISON OF THE PREFERENCES OF KINDERGARTEN CHILDREN AND THEIR PARENTS ON ILLUSTRATIVE STYLES IN PICTURE BOOKS) อ.ที่ปรึกษา : ดร.เชาวเลิศ เลิศขไลพาร, 104 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความชอบและไม่ชอบของเด็กอนุบาลและผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบภาพประกอบหนังสือภาพ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นนักเรียนชาย-หญิงที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 และ 2 จำนวน 6 แห่งแห่งละ 25 คน รวม 150 คน และผู้ปกครองของเด็กนักเรียนกลุ่มดังกล่าว 150 คน กลุ่มตัวอย่างทุกคนได้ผ่านการทดสอบคาบอดสีของ เอส อธิษาร่า เพื่อเข้ารับการทดลองในการคัดเลือกภาพที่ชอบและไม่ชอบทีละคน โดยจะเลือกภาพที่ชอบมากที่สุด 5 ลำดับ และภาพที่ไม่ชอบมากที่สุดอีก 5 ลำดับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นภาพเขียนต้นฉบับจำนวน 16 ภาพ ซึ่งมีรูปแบบเฉพาะที่แตกต่างกันโดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มภาพเหมือนจริงและกลุ่มภาพแบบจินตนาการ ภาพในแต่ละกลุ่มจะประกอบไปด้วยลักษณะการใช้สี การจัดองค์ประกอบภาพ และเทคนิคการสร้างภาพนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าน้ำหนักค่าเฉลี่ย และทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าเด็กอนุบาลและผู้ปกครองมีความชอบและไม่ชอบในรูปแบบภาพประกอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เด็กและผู้ปกครองชอบภาพลักษณะเหมือนจริง เขียนด้วยพู่กันมากที่สุด ไม่ชอบภาพแบบจินตนาการ และการสร้างภาพแบบปะติด เด็กจะชอบภาพสีวรรณะอุ่น จัดองค์ประกอบภาพแบบไม่สมดุลย์ชาย-ขวา แต่ผู้ปกครองชอบสีวรรณะเย็น จัดองค์ประกอบภาพแบบสมดุลย์ชาย-ขวามากกว่า

ภาควิชา ใสคทศนศึกษา
สาขาวิชา ใสคทศนศึกษา
ปีการศึกษา ..2531

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ใสคทศนศึกษา

WORAPHONG WORACHART-UDOMPLONG : A COMPARISON OF THE PREFERENCES OF KINDERGARTEN CHILDREN AND THEIR PARENTS ON ILLUSTRATIVE STYLES IN PICTURE BOOKS. THESIS ADVISOR : DR. CHAWALERT LERTCHALOLARN. 104 PP.

The objective of this research was to compare the preferences of kindergarten children and their parents on different illustrative styles in picture books.

The subjects in this research were 150 first year and second year kindergarten children from 6 different schools, and 150 of their parents. They were first given a color blindness test and were then asked to view a series of picture from which they should select their five most favorite and their five least favorite.

Instruments used in this study were 16 original paintings of two styles—realistic and imaginary. Eight pictures of each style varied in composition and tone of colors.

The results of this research may be summarized as follows:

The preferences of the children and their parents on illustration are significantly different at the level of 0.05. The children and their parents prefer realistic pictures and brush painting illustrations to the imaginary pictures and the collage illustrations. While the children prefer warm-tone colors and assymmetrical-balanced pictures, their parents prefer cool-toned colors and symmetrical-balanced pictures.

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 1006

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ โดยได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.เชาวเลิศ เลิศขโลพาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีความกรุณาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนให้ความเอาใจใส่ในการตรวจแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเชาว์ เนตรประเสริฐ ดร.อำไพ ศีรณสาร ซึ่งเป็นประธานและกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติม ทำให้งานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์อรัญญา วรชาติอุคมพงศ์ คณะคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล อาจารย์จิราภรณ์ กมลกันธ์ โรงเรียนเศรษฐเสถียร ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คุณจันทร์ นวลรักษา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในเรื่องการพิมพ์เป็นอย่างดี ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยโกศล คุณแม่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ เจริญชัย รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่ได้ให้คำแนะนำช่วยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดเวลาจนทำให้การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

วรพงศ์ วรชาติอุคมพงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
สมมุติฐานการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
คำจำกัดความของการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	10
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	11
หนังสือสำหรับเด็ก.....	11
หนังสือภาพ.....	14
ภาพประกอบหนังสือภาพ.....	17
ลักษณะที่ดีของภาพ.....	19
แบบของภาพประกอบ.....	21
ทฤษฎีสีในการเขียนภาพประกอบ.....	24
การจัดองค์ประกอบภาพของหน้าหนังสือ.....	30
เทคนิควิธีการสร้างภาพ.....	33
การศึกษาความชอบและไม่ชอบในการเลือกภาพ.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3.	วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
	กลุ่มตัวอย่าง.....	40
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
	วิธีดำเนินการทดลอง.....	43
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	63
	ผลการวิจัย.....	64
	อภิปรายผลการวิจัย.....	66
	ข้อเสนอแนะ.....	69
	บรรณานุกรม.....	71
	ภาคผนวก.....	78
	ประวัติผู้วิจัย.....	96

สารบัญตาราง

หน้า

บทที่ 3 ตารางที่

1. แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่นำมาศึกษาจำแนกตาม
กลุ่มโรงเรียน 41

บทที่ 4 ตารางที่

1. แสดงลำดับที่การคัดเลือกภาพตามความชอบและไม่ชอบของเด็กอนุบาล 47
2. แสดงลำดับที่การคัดเลือกภาพตามความชอบและไม่ชอบของผู้ปกครอง 50
3. การเปรียบเทียบความชอบรูปแบบภาพประกอบระหว่างเด็กอนุบาลและ
ผู้ปกครอง 53
4. การเปรียบเทียบความไม่ชอบรูปแบบภาพประกอบระหว่างเด็กอนุบาล
และผู้ปกครอง 55
5. การเปรียบเทียบความชอบและไม่ชอบของรูปแบบภาพต่าง ๆ ของ
เด็กอนุบาล 57
6. การเปรียบเทียบความชอบและไม่ชอบของรูปแบบภาพต่าง ๆ ของ
ผู้ปกครอง 59
7. การเปรียบเทียบความชอบและไม่ชอบของรูปแบบภาพต่าง ๆ ทั้งของ
เด็กอนุบาลและผู้ปกครอง 61